

והאכה - 18

שרב עומדת בשער שבה אזרחית חדשה.

לפני שבה סיימנו את הברכה במקום זה במלים אלה: "שלא תהיה שבה זו גרועה מקודמתה". ואם לא בכל בתקיימה ברכה זו, נסתכל במה שכן בתברכנו: רבוי תבוקות, קליטת עולים ובנים, חברה תוססת, ונצעד בבטחון ובגאווה לקראת העתיד.

ש"ג

1973

1973

הגשמים ויהיה צורך במשטר מים בקיץ, ברגיש בזק. גם אנשי המטע מרוצים מהקור, כמובן. התפוח כידוע זקוק ל"מבת קור" כדי לשמר על תרדמת חרף טובה, וכל כמה שמידות החום יורדות הרי זה משובח. לא כן בשטחי האבוקדו. בשטח של 10 דונם בבית אין בזקים, כי אין עדיין פרי רב. לעומת זה ביכרים בזקים בשטחים בדרוז. הקרה גורמת כנראה להחלשת עוקץ הפרי, וכתוצאה הוא נושר. המדובר במיוחד בפרי זמון. הקרה הממושכת מתחילה להשפיע גם על העצים עצמם. קשה להלחם במכה זו. בשטח של עמידע פתחו את ההשקייה, ובבקר מצאו את העצים מכוסים בקרח!

בדאגה שמענו את הידיעות על תמותת דגי "מושטים" בבריכות הצפון בגלל הקור, אך בבריכות שלנו כנראה הבזק לא רב. בשעת כתיבת השורות האלה (יום ד' בערב) אומר איתן: יש צפורים מעל בריכה אחת, וזה בדרך כלל סימן לתמותת דגים, אבל לא בדע בודאות עד יום א', כשמרוקבים את הבריכה. דגי הקרפיון דווקא נהנים מן הקור.

הליגה למלחמה נגד כפייה דתית אצלנו נבהלו כשראו שנפתח "חוג לכשר", וכבר דמיינו מזימה להדריך את הבחורות בדיני כשרות ומי יודע מה. התברר שהכוונה היא לאימוני כושר ב"חדר הכחול" בהדרכתו של אדי. בינתיים נרשמו 20 בחורות... ושמוליק.

לפני מספר ימים קבל אריה ניצן מכתב, ובו מודיע לו משרד החקלאות שהוא בכלל ברשימת החקלאים המצטיינים באזורנו, ומוזמן למסיבת ט"ו בשבט בבית ליסין בת"א, בנוכחות שר החקלאות חיים גבתי. כה לחי!

יש גם כאלה שאינם נהנים מן הקור, והמבין יבין. להלן רשימת הקופאים: אריק, הנרי ב., בתן, (מסיימים), ג'ורג', דב, ג'רי ק., יופי, הרבי, אורי, ג'וני ט., גרשי. אל תשכחו את ה"גטקס" הארוכים!

כולנו בזדעזענו לשמע האסון שפקד את בירת ביקרגואה, ובמיוחד חרדנו לגורלם של הרולד ומשפחתו, עד שנודע שהם אינם בין הנפגעים. ויקי והילדות, למרבה המזל, שהו עדיין בארה"ב אצל הקרובים, אולם הרולד היה במנגואה בשעת הרעש הראשון. לימים בשמע בודאי מה עבר עליו בליל אימים זה. כל הישראלים פוזו לקוסטה-ריקה, ומשיחות טלפון מתברר שהכוונה היא שהרולד ימשיך (או ליתר דיוק יתחיל) בעבודתו כמתוכנן, או קרוב לזה עד כמה שאפשר.

אם להתעלם משער מכסיף או חטר, מקמטים פה ושם, מכרס מועגלת קמעה, היה אפשר להתבלבל ולחשב שלא לחתובת בני-משק בקלענו ביום ג' זה אלא לוועידה השבתית של תבועת "הבונים" באיים הבריטיים. הנה אותן הפגישות הנרגשות, אותן הספיונות על הכתף (ואם לאמר את האמת לאמיתה, אותה השפה!) שאפיצו מפגשים מעין אלה לפני 25 שנה. ובכל זאת היה הבדל. תוכן השיחות השתנה: "תכירי את הקטן שלי", (אגב מבט ותבועת יד בכיוון התקרה). "זו, איך זה להיות סבתא?" "בתי מספרת לי שהיא לומדת עם הבן שלך בכיתה י"א". "גם הבן שלך הולך לגרעין "עודד"?". "בו, כן, השנים עוברות.

והזוג הצעיר? הזוג הצעיר היה חמוד ונבון, וזוהר. והתכנית? התכנית היתה לא ארוכה מדי ולא קצרה מדי, והיו בה דברים יפים. והתזמורת? התזמורת הרקידה צעירים ורתיקים כאחד עד שנאו פרנסי כפר בלום ואמרו: "הגיע זמן בסיעתנו הבייתה".

כפי שהרגשתם, עדיין פוקד אותנו מזג אוריר של יובש מלורה בקור עז. במשום בזק במשק ביטינו לעמד על השפעת שלוב בלתי רגיל זה על ענפי החקלאות. הענף היחידי שאין הקור מדאיג אותו (אם להוציא רגליים וידיים קופאות - רימונד) הוא ענף החולה. ממשיכים בעבודה כרגיל, ורק אם תמשיך עצירת

מהאקונומיה

3.

הבני מביא לתשומת לב הצבור את הידיעה הבאה שזרשמה ב"מעריב" של 25.12.72. הבני מקוה שזה יעזור להסיר עוד טפקות של חברים בקשר למחסור בביצים.

מחסור חמור בביצים בחיפה ובירושלים

מחסור חמור בביצים טריות בוצר בשבועיים האחרונים בעיקר באזורי חיפה וירושלים. באזור חיפה מספקת "תזובה" כמחצית מכמות הביצים הרגילה, ובחברות רבות בוצרה תופעה של הפקעת מחירים.

מנהל ענף הלול ב"תזובה", מר יונגרייס, מסר, כי המחסור בוצר בגלל השרה מלאכותית בלתי מתוכננת במשקים רבים. משקים שהם יצרני ביצים גדולים, בעיקר באזור ירושלים והצפון תכננו השרה מלאכותית של המטילות, הגורמת להפסקה בהטלה, לחודשים אלה. הם עשו זאת בעיקר בגלל עודפי ההטלה מעבר לתכנון, כאשר עבור ביצים מעבר למכסות שבקבעו להם הם מקבלים כ-5 אגורות לביצה במקום 15 אגורות לביצה. השרה המלאכותית גורמת לחיזוק ההטלה בתום תקופת ההשרה. מנהל ענף הלול של "תזובה" מסר עוד, שבכנסי מגדלי עופות ביקש לתכנן השרה מלאכותית מוגדרת על מנת לא ליצור מחסור פתאומי. הוא ביקש לדחות לחודשים אפריל-מאי בהם עולה הייצור לכ-100 מיליון ביצים והצריכה מגיעה לכ-75 מיליון. אולם המשקים לא קיבלו בקשה זו בגלל הישובים כלכליים.

כיום בוצר מחסור בכ-5 עד 10 מיליון ביצים לחודש. עד לפני כשבועיים הוקל המחסור ע"י מכירת ביצי איסום אולם המחסנים התרוקנו. לפי הערכתו של מרכז ענף הלול ב"תזובה" ימשך המחסור עד אמצע ינואר.

מנהל "תזובה" בחיפה, מר בקל, מסר כי מתוך כמות משווקת של כ-16 מיליון ביצים לחודש באזור חיפה והצפון, מגיעה ההספקה לכדי 50% בלבד. הוא מסר כי המצב קשה במיוחד באזור הצפון, בגלל העובדה כי חלק גדול של המשקים עברו את מכסות הייצור המתוכננות והכניסו להקות גדולות של מטילות להשרה מלאכותית. הוא מסר עוד כי מעבירים לאזור רק כמויות קטנות של ביצים מאזורי ייצור אחרים. עד כה סיפקו משקי הצפון את כל כמות הביצים באזור ובותרו עודפים להעברה לאזורים אחרים. בגלל השרת להקות גדולות במשקי הצפון, בוצר כאן מחסור חמור.

מודעה מהאקונומיה

(א) כדי להמשיך בחלוקות של שבת, יש צורך בצמצומות. לכן החברים מתבקשים להחזיר את הצמצומות שקיבלו מהאקונומיה וכל מי שיכול להוסיף למלאי הזה יבורך.

(ב) תודתנו מקרב לב יוצאים לשלום הטבח, שהתנדב לבוא למשק ולבשל את ארוחת החתונה כמחווה של רצון טוב. כה לחי!

מי אומר שגל השביתות והסנקציות אינו פוקד את הקבוץ? אם הכתבה האחרונה בטור זה איחרה בשבוע אחר, מי יודע מתי זאת תודפס?

לעמי בן-צבי תודה על המחמאה. לצערי הרב אין מה לאמר על כדורגל ועל הקבוצה האהובה על שבינו השבוע. תבין את הסיבה אם אומר שהפועל כפר הנשיא ביצל את היותי במילואים כדי לשחק בחוץ בגד עין חרוד ולהפסיד 0-16! ואם אציין שרובן אחרי התנגשות עם שוערם הזדקק לטיפול שיביים, יהיה ברור לקורא שלא רק למצ'סטר יונייטד יש בעיות.

קבלת שבת וחג המולד

לפני שבוע ארחנו מקהלה של בני נער בפטיסטי ממיסיסיפי שבארצות הברית. המקהלה, יחד עם עוד תשע עשרה אחרות הוזמנה ע"י ממשלת ישראל לשיר בבית לחם בערב חג המולד, ובפל בגורלנו לשמע, מיד אחרי ארוחת ערב של יום ששי, חצי שעה של שירי החג הנוצרי. הבאות, אחרי פתיחה עובדתית זו, הן מחשבותי אני ולא שיחה דמיונית שלעתים מרגיזה אחרים, מן הפרוגרסיבים שבישוב זה. הוזהרתם: אין צורך לקרוא הלאה!

- בשביל מה צריכים את זה? זה תורם לתרבות בקבוץ כמו סיגוריות תורמות למלחמה בגד טרטן.

- יש בודאי מישהו באיזה משרד ממשלתי שגרד בראשו כשחפש פתרון לבעית ערב יום ששי ואיפה יופיעו חב'ה אלה. ואז בזכר בקבוצים שהם כה רחוקים מן היהדות שכמה מאות מצעיריהם צמיט כמה ימים במשך רמאדן כוון שבמועד מתאים זה הם מבקרים בכפר מוסלמי. אכן במכה אחת פתר אותו לבלר אלמוני וגאוני כמה בעיות: חברי המקהלה יוכלו לראות קבוצצק בסביבתו הטבעית; במקרה לבקר בכנסיות בבצרת יוכל הקבוצציק לשמע שירי ישו בביתו הוא - איזה חסכון בתקציב. וכמובן כולם יבואו על סטוקט...

- שרים יפה דווקא. האם הם תופסים את האירופיה שבדבר: הם שרים לבן שירי הלל על יהודי שחי לפני אלפיים שנה ואולי הכיר את גוף ישובנו לא פחות טוב ממנו.

- עובת השלוט ורצון הטוב בלוח הנוצרי ומה טבלנו מאותה בצרות אפילו בימי חגט הגדול המוקדש כולו לאהבת האנושות?

- נוצרים אלה גאים בדתם, ואנחנו רבנינו...?

- הסגנון ההוליוודי נדבק להרמוניות שבפיהם - רק חסר צלב זהב זוהר שיופיע על בד עבק.

- אולי כתמורה בשלח את חסידי כפר הב"ד לשיר אצלם הפסח. אין יקבלו אותם?

- איזה קהל אדיב. יש לפחות חברה אחת במשך שהושבת שקבלת השבת עלולה, חס וחלילה, לשחת את בפשות ילדינו. האם היא נמחה על הופעה זו?

עמנו, אבי והוא, ופרנקשטיין מתקנים כמה שגיאות

טוב לדעת שכשכרתם שדרת אלה לא יוכל למשך בעט עוד יהיה מישהו שיוכל להמשיך במלאכה, אפילו אם הוא במצב פסטגורניה או בפיקאדילי. באשר לפרנקשטיין: יסלחו לי הבריות אם אומר שלא איכפת לי אם הוא עוזב. כידוע, פרנקשטיין הוא מפלצת וחבריו הטובים הם אנפדיס שאינם מסתפקים בתוצרת "תזונה" אלא שותים זמן ישר מן המקור - אתה, אבי והוא. אבל כרט לפרנקשטיין ושרנו' מי עוזב קבוץ זה?

שלופה, הידוע כדריד בחיק המשפחה, גורס שמצב הברתי טוב לא יחזיק מעמד הרבה זמן אם המצב הכלכלי לא ישתפר. בזה יש לא מעט צדק, אבל רצוי להזכיר גם את ההיפך: שיש משקים שמצבם הכספי הוא מזהיר אך אין להם הברה בכלל והשריד האחרון של קבוץ הוא השם המודפס בבייר הרשמי!

אין לכם, בני המקום, שום חרבות כלפי האבות המיסדיים. לפי החלכה יש חובה אחת שמעטים ביניכם יקיימו, וזה לאמר "קדיש" ליד הקבר של אותם אמהות ואבות וגם לשמר את שנת האבל. אמת היא שאנחנו רוצים שתמשיכו במה שהתחלנו, אבל איש אינו מחייב אתכם בכך. אדרבא, הודגש בעלון זה ובמפגשי ההדברות למיביהם שכל איש הרוצה להתקבל לחברות בקבוץ זה עושה את זה בצלילות דעת ובבהירה חופשית, באמובה באורח חיים זה כצודק יותר ומספק יותר.

ובאשר לבריחה מתפקידי. מי כמוכם, החיילים, יודע מה זה עייפות? יש אנשים ששנים רבות בשאו בעול תפקיד זה או אחר ואם הם מבקשים "פסק זמן" כדי ללמד או לעבד באותה עבודה הפיסית בעצפי הטדה שרשמנו בראש הדגל כצורך חיוני לעם צורמלי ובריא, האם זה פסול? הייתי מבין את התלונה לו כלם בקשו להיות "פובקציוברים" (כלשונכם) עם רכב צמוד.

כתוב ב"הלך-רוח מס' 5"... אבל הנבים שישתחררו - הם ישנו את המצב... אנחנו (המיסדיים) עשינו את שלנו אולי בצורה הכי טובה אבל החוב שאננו (בני המשק) חייבים לבוהוא עצום ועל ידי שתהזירו אותו ותקברו את השגיאות שאנחנו עשינו...

כבר פטרתי אתכם מן החוב שהוא רק בדמיונכם. מה שעשינו כאן הוא מעשה ידי אנשים בעלי אמובה, אנשים פשוטים שלא תמיד הבינו את רזי הבל עולם זה, אקלימו האכזרי ואדמתו הקשה. אבל איננו מתביישים ממה שהקמנו. אם יש עולם אמת טוב יותר אבי מקוה שהקב"ה יתן לנו, לאבות השוגים, אפשרות להציץ מדי פעם לפעם במעשי הנבים, הנכדיים, הנביים... ואם תשמעו לעתים צחוק מאל על לא יהיה זה של לעג אלא מפני שנביט בשגיאותיכם בהבנה ובקבלן כאות שגם אתם רק בשר ודם. ומה אפשר לתקן כאן? אדמה רדודה? בצורת בעתה? מפעל אוטומטי יותר? רפת במקום צאן? אבוקדו במקום תפוחים? חכם הוא זה שלומד משגיאותיו.

ואם אתם רוצים לראות את העולם אנא, נכין לכם את הסנדוריצ'ים כמו שהבדיחה הישנה מסיימת. תקוותי היא שאחרי שראיתם שרכס הרים אחד דומה לרכס הרים אחר, שיש בנות יפות בכל העולם אך משום מה לכולן אותם רמ"ח אברים, שהאדם חייב להתפרנס בכל מקום מעבודה כלשהיא,

(מאמר זה לקוח מהירחון "המשק החקלאי", ואולי יעבין את החקלאיבו בשבנה בלתי רגילה זו)

מה טיבה של השיטה הביגרית?

להלן דוגמה המאפיינת את השיטה "מיעוט השקעות לכל יחידה מיוצרת" (השיטה הביגרית):

בזדמנתי לפני שבגט אחדות עם אחראי באחד ממוסדות ההדרכה בכפר בידח, ובאזור עוד יותר בידח בצפון מזרח ברזיל, כדי לחשב תחשיבים לגידולים. אמר המדריך: אבו מדריכים לפי "השיטה הביגרית" המקובלת בכפרים שבאזור, ואבו, המבינים את המבטליות של העם הזה, קיבלנו אותה ומשכללים אותה". "השיטה הביגרית" ממשיך ומטביר המדריך, "שורשיה בשיטות העבודה שהביאו עמט העבדים מאפריקה, לפני מאות שנים. אתן דוגמה של גידול תירס. כאן בסביבה אין כמו אצלכם בישראל, יום עבודה אלטרנטיבי לכפרי המסכן. הוא איבנו מסוגל להיות מדריך תיירים או פקיד. אתה בודאי יודע שהרבה פקידים כאן קצת אבאלפטיים, אבל הכפרי שלנו בקושי סופר עד עשר, ולכן המעט שהוא מרויח מהחקלאות מספק אותו. ומכאן אבו מבינים שככל שמסקיעים פחות במשק או מיצרים בזול, כך טוף החשבון הטוב ביותר.

ולעצט השיטה: החקלאי מתעורר משבתו כשהשמש כבר גבוהה בשמים ויוצא יחף לשדותיו. אין לרגליו הגדולות בעליים מתאימות בעיירה הקרובה וזה מזלו. על צוארו תלויה שקית גרעיני תירס ולמותנו צמודה מימיה מלאת "קאשאסה" (ויסקי ברזילי עשוי מיץ קבי סוכר).

ראוי לציין את תנאי היציאה לזריעה: א) שטח בקי לאחר בכוש עשבים או רעיה מופרזת של עדר כבשים או בקר. הבקר שלנו רזה מאד ואיבנו מהדק את הקרקע; ב) גשם טירד יום קודם לזריעה.

וזו צורת העבודה כשמגיע החקלאי לחלקתו: בבוהן רגל ימין הוא קודח חור באדמה, לוקח 3 - 4 גרעיני תירס ומכביסם לפה, לועט ומרטיב אותם היטב, לאחר מכן יורק ביריקה גדולה לגומה... אמונה טפלה אתה חושב? לא, לגמרי לא, שום אמונה טפלה, פשוט השקאת הבבטה!

בסוף הוא דורך בעקב רגל ימין במקום הזרוע. ועוד פרט חשוב אומר המדריך: מזמן לזמן עוצר הכפרי, שותה ושוטף את הפה בכמה לגימות "קאשאסה". "זה בשביל להמתיק את מר גורלו?" שואל אבי באירוניה. "חס ושלום, זהו היטוי!" "לפה?" "לא, לזרעים, חטוי וטיפול פרופילקטי לזרעים הבמצאים בפה. אין לנו זרעים מבוררים. אתה בודאי חושב שלא נסיתי להכביס המרים מודרניים להיטוי. אתה טועה, אך התוצאות לא היו טובות. החקלאים טעבו שהחומר מר וגורם למיהושי בטן חריפים."

והיבולים? רצית גם להשיג יבולים בהשקעות וההוצאות "האדירות" האלו? הקטר אדמה מטוג זה מביב שק אחד של תירס (הקטר - כעשרה דובס). זו "השיטה הביגרית" של מיבימוס השקעות והוצאות, וכל יבול הוא מאזן רירוחי.

ביבינו לבין עצמנו (המשך)

שרחבות לונדון, פריז, ביר יורק ואף מוסקבה לא שובים בהרבה מאלו טבירוטלים. תנפכחו ותאמרו "הביתה". כיום אין משבר בכפר הנשיא. הבעיות יופיעו בעוד עשר, חמש עשרה שנה, כשהשעון הרץ קדימה יעשה את הגווים הישרים לכפופים והצחוק לשעול. עד אז ישתנו דברים גם אצלכם, בני העשרים של היום. כל עוד בינתנו הומה בתיבוקות ישוב זה חי וקיים. ואם בין תיבוקות אלה יהיו גם בכדים שלי מה טוב. אריק אבו שלופה

נוכחים: מאיר, טומי, ראובן ג., שמואל, ריבי, יעל ש., ברוך, רימונד.

(1) בשראין

זהבה (טוטסי) דייריס וג'ק עמר (גרעין "הגליל") הודיעו על
בשראיהם באביב. התאריך טרם בקבע. ג'ק יחזור למשק בעוד
חודשיים, ועם שחרורה של זהבה מצה"ל, יקימו את ביתם בכפר הנשיא.

(2) עבודה במרפאה

במסרה איבפורמציה בקשר לעבודת הרופא. המזכירות החליטה
למסרה באסיפה הקרובה.

*****

בימים ההם בזמן הזה

(גם לפני 20 שנה התלבטנו איך לחג את יום ההתישבות!)

אסיפה כללית 29.5.53

סדר היום: יום ההתישבות

ישראל: היה לנו דעיון בועדת התרבות לעשות את יום ההתישבות
במימדים גדולים, עם הרבה אורחים מבחוץ ידועי-שם. כעת יש לנו
הרגשה שאין באפשרותנו לבצע את יום ההתישבות בהיקף כל כך גדול,
מצב שאנו שרויים בו גם מבחינת כסף וגם מבחינת עבודה.
גם המזכירות ממליצה עכשו לעשות את יום ההתישבות רק כדבר פנימי,
מסודר ויפה.

משה ב/ח: רוצה לדעת אם נו. התרבות חושבת שתוכל לארגן את זה.

פקסי: כפי ששמענו מהסדור, לא נוכל לקבל הרבה עזרה, והכל תלוי
בעזרת החברים.

הצבעה: בעד מעמד גדול: 6
בגד " " : 36

הוחלט לעשות את יום ההתישבות במעמדים קטנים.

*****

ימי הולדת

הברי בן-יהודה	2/1	שוט בן-צבי	30/12
בני גולדברג	3/1	טי קלמן	
הילרי וולף		ישראל אבידור	1/1
דיבה רחמני	4/1	גב' ברנשטיין	